

**Elif Derviş**

# **UYUŞMA**

**roman**

**BİLGİ YAYINEVİ**





*Sır diye bir şey yok. Var olan bütün güçler, kaynağında  
ve sonunda tektir bence. Yıllar ve uzaklıklar, yıldızlar  
ve mumlar, su ve rüzgâr ve büyüçülük, insanoğlunun  
elindeki yetenek ve ağacın kökündeki bilgelik:*

*Hepsi bir bütün olarak yükselir.*

Ursula K. Le Guin/*Yerdeniz Büyücüsü*



I  
UZAKTA BİR YER



*Sular coşunca  
Anlaşılır sükûtun  
Eşsiz kıymeti*





## FIRTINA

Herkesin bildiği, kimsenin hatırlamadığı zamanlarda uzak bir okyanusun ıssız kıyılarından birinde, ismi sakinleri tarafından bile unutulmuş bir balıkçı köyünün en kuytu köşesindeki çatısı yarım kulübede, bir adam tortop olmuş uyuyor. Üzerinde rengi solmuş kalın bir bez serili olan sedirin duvarla birleşen köşesine sinip bacaklarını kendine çekmiş. Kulübenin çatısı olmayan kısmından fırtına giriyor içeri, yağmuruyla, rüzgârıyla, gümbürtüleriyle. Sedirin göğün altında kalan ucu, ağlar, halatlar, çuvallar, zemin sıırıslıklam.

Önü deniz, arkası sık ormanla kaplı koca bir dağ olan; sakinlerinin okyanustan, gökyüzünden, ağaçlardan ya da topraktan fısıldanan adlarıyla doğduğu köyün en küçük evlerinden birinde dünyaya gözünü açan bu genç adam, fırtınaya yakalandığı sırada çocukluğundan beri tek tahtası bile değişmemiş eski iskelenin ucunda, gittikçe koyulaşıp alçalın bulutların karanlık sularla buluşmasını izliyordu. Yorgun argın balıktan dönüp evde onu bekleyen işleri görünce günün her saati farklı renge bürünen denizi bütün gün seyretmek yetmemiş gibi, dinlenmek için iskeleye gitmişti. Çocukluğundan beri alıştığı şey yalnızlık olduğundan, son zamanlarda iyice dillenen küçük oğlunun sürekli

soru sorması, yeni keşfettiği her şey karşısında aşırı heyecanlanıp elini kolunu nereye koyacağını bilememesi, ne bulsa –ot, ağaç kabuğu, böcek, ölü kuş– eve getirmesi ona tuhaf ve yorucu geliyordu.

İnsanların birbirini çok konuşmadan anladığı, dağın ardındaki dünyayı hiç bilmeden yüzyıllardır aynı şekilde yaşadığı bir köydü burası. Hayat burada doğayla sonsuz uyum içinde akıyordu. Rüzgâra karşı yürünmez, okyanusla boğuşulmazdı. Ölüm insana gelince artık dalına tutunamayan bir yaprağın düşüşünden ya da uzaklardaki bir fırtınadan kopup geldiği için ne kadar yükselse de ölü olan koca bir dalganın suya karışmasından farklı görülmezdi. İnsan, hayvan, bitki, su, hava, taş, toprak. Hepsi birdi.

Kıyıdaki kulübede mahsur kaldığı geceye kadar Valhaf da bu uyumun bir parçasıydı aslında. Ne olduysa o gece oldu ve dengeler –en azından onun için– şaştı. İskelenin ucuna oturduğunda rüzgâr bir anda esmeye başlayınca genç adamın içi ürperdiyse de, o an üşümeyi eve dönmeye tercih etti. Yaklaşan gri bulutların her zamankinden daha büyük, daha koyu ve yeryüzüne o güne dek görülmemiş şekilde daha yakın olduğunu fark etmemişti. Her şey birkaç dakika içinde olmuş, gök delinip şimşek, yağmur, dolu ne varsa üzerine düşmeye başlamış ve Valhaf kendini kulübeye zor atmıştı.

Şimdi rüya görüyordu. Bir yol. Kıvrılarak giden, uzun, karanlık. Doğup büyüdüğü köyün genci yaşlısı yolun iki yanında, başları önlerinde. Konuşan yok. Adamın ayakları sanki hem toprağa basıyor hem havada. Hem suyun içinde hem alev alev.

Tam uykudan uyanıklığa geçecekken bir duvar çıkıyor karşısına. Duvarın önünde yıllar önce yaralı halde bulup iyileştirdiği, ömrünü tamamlayıp göçtükten sonra ilk kez rüyasına gelen vahşi orman kedisi Duman. Bakışlarını adama dikmiş, gözünü kırpmadan oturuyor. Bir ses: “*Geçecek. Biraz sabır, biraz inanç.*” Kedinin kıpırtısız ağzından dökülen bu sözlerle birlikte yolun



iki yanındakiler silikleşip kaybolurken, şeffaflaşmaya başlayan duvarın arkasında bir siluet beliriyor. Uzun saçları sırlıslıkla, kan revan içinde ufak tefek bir kadın. Titriyor. Kucağındaki çocuk, kadının saçlarını minik avuçlarının içine almış hohlayarak kurutmaya çalışıyor. Adam panik içinde, artık cam gibi olan duvarı yumrukluyor. Ağzını açıp seslenmeye çalışsa da sesi onu terk etmiş. Kedi başını kaldırıp ona baktıktan sonra ayağının dibinden dolanıp duvarın arkasına geçiyor. Adam şimdi dizlerinin üstünde. Yumrukları sıkmaktan kıpkırmızı, elleri kan içinde. Çıkmayan sesini içine akıtarak ağlıyor, ağlıyor.

Biri delicesine kulübenin kapısını yumrukluyordu. Yıkılivercekmiş gibi duran eski ahşap kapı her yumrukla yer değiştiriyor, öne arkaya savruluyordu. “Valhaf! Valhaf! Burada mısın?”

O dakikada hâlâ rüyada olan adam yattığı yerden doğrulup kalktı. Rüyada tutulup kalmış gibi duvarın arkasına geçemeyen eliyle uzanıp kapıyı açtı. Karşısında nefes nefese, iki büküm duran çocuğa baktı. Zavallı titriyordu ve ağzında gevelediği şey anlaşılmıyordu. Üstüne epey büyük gelen kazağı yağmurdan sırlıslıkladı.

Valhaf çocuğun başının üzerinden ileri, yer, gök ve denizin birbirine karıştığı fırtınanın içinde soluk bir siluet olan köyün üstüne çöreklenmiş gri-mavi bulutlara baktı. Akşam ne ara çökmüştü? En son, iskelede gökten bir anda tepesine çiviler yağdıran yağmurdan kaçıp bu eski kulübeye sığındığını hatırlıyordu. Demek sonra uyuyakalmıştı. Beti benzi atmış çocuğu omuzlarından tutup içeri çekti ve sedirin, az önce rüyasını bıraktığı kuru köşesine oturttu. “Biraz nefeslen.” Çocuğun soluması normale, kendisi de rüyadan gerçeğe dönmeye başlayınca, sordu:

“Şimdi anlat. Bu fırtınada dışarıda ne işin var çocuk?”

“Anuyek’i Kara Kayalıklar’ın orada bulmuşlar. Kötü yaralanmış. Kayık paramparçaymış.” Son cümleyi söylerken sesi titredi çocuğun.